

Белоградчишките скали – „каменната приказка“ на България

Белоградчишките скали са единственият номиниран природен обект от България на конкурса за Седемте нови чудеса на света. Скалните образувания, обявени за природна забележителност през 1949 г., обединиха сънародниците ни по света в обща кауза. През февруари скалите се изкачиха на първо място в класацията за седемте природни чудеса на света и имат шанса да станат едно от „7-те чудеса на природата“. Гласуването е до 7 юли, когато от предложените 261 природни обекти ще останат 77 – по 11 от всяка категория. От тях експертна група ще определи 21, а после ще се класират само седем. Новите природни чудеса ще станат известни през 2011 година. С тази кампания България получи шанс да влезе в списъка на световните туристически дестинации, а чрез снимката на Белоградчишките скали милиони хора по света научиха къде е България.

Белоградчишките скали са уникални скални образувания, разположени в Предбалкана, на 52 км югозападно от град Видин, 182 км от София и 68 км от Монтана.

Те се простират (от запад на изток) от Ведерник, около град Белоградчик, с. Боровица, до с. Белотинци и се простират на 30 км дължина и 3 до 5 км. ширина. Височината им достига до 200 метра. В пясъчника и варовика има над 100 пещери.

Големият пътешественик Жером Бланки пише през 1841 г.: „Нито прочутите клисури на Олиул в Прованс, нито дефилето Пинкарбо в Испания, нито Алпите, нито Пиренеите, нито най-древните планини в Тирол и Швейцария притежават нещо, което би могло да се сравни с това, което видях в България при Белоградчик.“ От скалите с образи на хора и животни, от замъците като в приказките се възхищава и Константин Иречек. „Това с думи не може да се опише. Това трябва да се види!“, възкликва той. „Едва ли някога е построявана по-романтична крепост от Белоградчишката“, казва през 1862 година и видният унгарски географ и учен Феликс Каниц.

ОБРАЗУВАНЕ НА СКАЛИТЕ КРАЙ БЕЛОГРАДЧИК

Преди около 230 млн. г., в този район са се наслоили пясъчливо-мергелни скали. По-късно те са били залаяти от море, на дъното на което се отлагали пясък, чакъл и глина. С течение на времето тези материали са били свързани от пясъчно-глинееста спойка. Така са се получили конгломерати и пясъчници. Черве-

никавият цвят се дължи на железните окиси и хидроокиси. Като резултат на младоалпийския тектонски цикъл комплексът се е нагънал и се е показал на сушата, като районът на Белоградчик е попаднал в центъра на една голяма пукнатина. Под влияние на водата, ветровете и колебанията на температурата варовиците от тези части са се разрушили и са разкрили силно напуканите конгломерати. Така в продължение

**НЕКА ДА ПОДКРЕПИМ НОМИНАЦИЯТА НА БЕЛОГРАДЧИШКИТЕ СКАЛИ,
КАТО ГЛАСУВАМЕ НА: WWW.BELOGRADCIK-BG.NET ИЛИ WWW.NEW7WONDERS.COM**

на милиони години природата е изваяла от безформения камък скулптури на митични същества, хора, животни и птици. В пясъчника и варовика са се образували и над 100 пещери. Тези скални колони образуват естествена крепост, чийто отбранителен потенциал е бил експлоатиран от древни времена. Милиони години различни климати и явления са ваяли тези чудни форми. Червеният им цвят се дължи на железните съединения в скалите. На места тяхната височина достига 200 метра.

РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА БЕЛОГРАДЧИШКИТЕ СКАЛИ

Централната група скали е разположена южно от Белоградчик. Тук са най-интересните и внушителни образувания в района – Адам и Ева, Ученичката, Мечката, Овчарчето, Дервишът, Първа плоча, Камилата, Гъбите, Кукувицата, Червената стена, Мадоната, Конникът, Монасите, Мислен камък, Хайдут Велко, Боров камък и много други. Обявени са за природна забележителност. Втората група е разположена западно от града. Скалите тук имат алпийски вид, ограждат големи пропасти. Най-известните скали са Збеговете, Еркюприя, Борич. На около 4 км

източно от града се намира третата група, която обхваща скалите около Латинското кале и Липенишката пещера. Четвъртата група се простира между селата Боровица и Фалковец. Тук са известният Боров камък (обявен за природна забележителност), Червеният камък, Пчелин камък, Торлак, Момина скала. Последната група е разположена около селата Гюргич и Белотинци.

ЛЕГЕНДИ ЗА БЕЛОГРАДЧИШКИТЕ СКАЛИ

Най-популярни от тях е тази за Мадоната с детето. Преди векове между скалите имало манастир. Една от обитателките му – сестра Валентина, не могла да скрие под черните дрехи своята красота. Овчарят Антон спирал често пред манастирските двери и изливал любовта си към красивата монахиня с тъжна свирня на кавал. Валентина не издържала, сърцето ѝ забило лудо и спуснала въже от килията.

По него напетият момък стигнал до покоите ѝ. След време плач на дете огласило светата обител. Греховната красавица била анатемосана и прогонена. По нея тръгнал само Антон. Тогава Господ, свидетел на чистата любов, пратил буря, гръм и земетръс. Манастирът се сринал, а Валентина замръзнала като камък с дете на ръце. Монасите се вкаменили, Антон е до тях и чака до днес любимата си.

В „Замъка“ живели щастливо рицарят на червените скали и хубава девойка от околността, гласи легендата за група скали с вид на дворец. Той я срещнал на пищен бал, но тя бързо се скрила от погледа му. Полудял от страст, рицарят дълго търсил девойката. Накрая я открил, а красавицата склонила да стане негова жена. Заживели щастливо в каменния дворец. Днес „Замъка“ напомня на хората, че хубавият живот преминава и остава единствено камъкът.

(М. З.)

